

N 175
20749

Sistemes Polítics Comparats

Curs 1997-1998, segon quadrimestre
professor: Salvador Martí

L'objectiu d'aquesta assignatura és proporcionar als alumnes els elements bàsics pel coneixement de la realitat política contemporània dels estats més representatius del vell continent (Regne Unit, França, Alemanya i Itàlia), en les seves vertents històrica, institucional i operativa. Posteriorment s'analitzarà la realitat llatinoamericana, fent esment de la integració del subcontinent al sistema internacional. Ho exemplificarem amb l'estudi de la realitat de Centreamèrica i del Con Sud.

1. Marc teòric i metodològic.

Context polític on s'enmarquen els règims democràtics contemporanis. Models d'anàlisi i classificació de les "democràcies realment existents". La democràcia a Europa. La mundialització del concepte i del model democràtic.

2. El règim polític del Regne Unit.

Antecedents històrics. Les fonts de la Constitució. La Corona. El Parlament. L'executiu. El Primer Ministre. El sistema electoral. El sistema de partits. La realitat política.

3. El règim polític de França.

Antecedents històrics. Les grans tendències del constitucionalisme francès. El sistema polític de la V República. El President de la República. El Govern. El Parlament. El sistema de partits. La realitat política.

4. El règim polític d'Itàlia.

Antecedents històrics. La Constitució del 27-XII-1947 i la seva reforma. L'organització institucional del Parlament. El President de la República. El Govern. L'organització territorial de l'Estat. El sistema de partits. La realitat política.

5. El règim polític d'Alemanya.

Antecedents històrics. Els principis constitucionals: La llei Fonamental de Bonn i la seva reforma. El poder legislatiu. El President de la República. El Govern. L'organització territorial de l'Estat: els Länder. El sistema de partits.

6. Amèrica Llatina en el sistema internacional

La vinculació d'Amèrica Llatina a Occident. Models de desenvolupament: entre el lliurecanvi i el proteccionisme. Processos d'integració regional: el TLC, el MCCA i Mercosur.

7. Amèrica Central

L'àrea com espai estratègic dels EEUU. Experiències modernitzants i les consegüents frustracions. La crisi dels vuitanta: revolució i reacció, el cas de Nicaragua. La regió després de la guerra freda: la *Pax Americana*.

8. El Con Sud: Xile i Argentina.

L'esgotament de les democràcies oligàrquiques i l'ascens del populisme. L'alternativa radical: l'impacte de la revolució cubana, la teologia de l'alliberament i la teoria de la dependència. Els militars i els règims de seguretat nacional.

9. Les noves democràcies llatinoamericanes.

Processos de transició dels règims autoritaris. El caràcter de les noves democràcies: *democràcies de baixa intensitat*? La redefinició dels paràmetres estat-mercat-societat. L'aparició dels nous moviments socials.

Bibliografia

Com ja sabeu, les classes són complementàries del que hi ha als llibres. Per tant, és important fer un cop d'ull a la bibliografia i, si és possible, llegir-la (com a mínim un sobre Europa i un sobre Llatinoamèrica!!!). Òbviament l'assignatura no fa referència a un sol llibre.

-Sobre els règims polítics d'Europa:

COLOMER, J.M. *La política en Europa*. Barcelona: Ariel, 1995.

FERRANDO BADÍA, J. (Coord.) *Regímenes políticos actuales*. Madrid: Tecnos. Última edició.

HAGE, R, HARROP, M & BRESLIN, S. *Comparative Government and Politics*. Londres: McMillan. 1992

JIMÉNEZ DE PARGA, M. *Los regímenes políticos contemporáneos*. Madrid: Tecnos. Última edició.

LUCAS MURILLO, P. (Comp.) *Sistemas políticos contemporáneos*. Barcelona: Teide. 1989.

-Sobre els sistemes de partits i els partits europeus:

CACIAGLI, M. et al. *Christian Democracy in Europe*. Barcelona: ICPS. 1992.

COLOMÉ, G et al. *Socialist parties in Europe*. Barcelona: ICPS. 1991.

BEYME, K. *Los partidos en las democracias occidentales*. Madrid: CIS. 1986.

PANEBIANCO, A. *Modelos de partido*. Madrid: Alianza. 1990.

SARTORI, G. *Partidos y sistemas de partidos*. Madrid: Alianza. 1987.

-Sobre la realitat socio-econòmica i política llatinoamericana:

BETHEL, L. (ed.) *História de América Latina*. (Vol. 11 i 12) Barcelona: Crítica.

BULMER-THOMAS, V. *The Economic History of Latin America since Independence*.
NY: Cambridge University Press. 1994.

CASTAÑEDA, J. *La utopía desarmada*. Barcelona: Ariel. 1995.

GALEANO, E. *Las venas abiertas de América Latina*. Madrid: SXXI. Última edició.

?, *Historia del fuego*. (vol. 1, 2 i 3). Madrid: SXXI. Última edició.

MARTÍ, S. *La revolución enredada. Nicaragua 1977-1996*. Madrid: Libros de la
Catarata. 1997.

O'DONNELL, G, SCHMITTER, P y WHITEHEAD. *Transiciones hacia regímenes
democráticos. América Latina*. Buenos Aires: Paidós. 1985.

PÉREZ-BRIGNOLI, H. *Breve historia de Centroamérica*. Madrid: Alianza. 1993.

VILASECA, J. *Los esfuerzos de sísifo. Integración económica en América Latina y el
Caribe*. Madrid: Libros de la Catarata. 1994.

-Sobre les lleis i fórmules electorals del món:

NOHLEN, D. *Sistemas electorales en el mundo*. Madrid: CEC. 1981.

Finalment, no cal dir que publicacions com Anuaris, Compendis sobre l'estat del món (com el *Keesing's Contemporary Archives*), publicacions especialitzades (com *Afers Internacionals* o *Comparative Politics*), o revistes periòdiques (com *Le Monde Diplomatique*) són bones eines per complementar l'assignatura i satisfer la curiositat. Totes aquestes publicacions es troben a la Biblioteca de Ciències Socials i a la de la Ciències de la Comunicació, o a l'hemeroteca de la mateixa Facultat.